

Finansdepartementet

Diarienummer: Fi2023/01259

Till: fi.remissvar@regeringskansliet.se

Remissyttrande över betänkandet SOU 2023:16 Staten och betalningarna

Fordonsbesiktningensbranschen har inbjudits att lämna synpunkter på ovan nämnda betänkande och tackar för möjligheten till detta.

Fordonsbesiktningensbranschen har valt att lämna synpunkter på §5 och §6, som berör kontant betalning:

5 § En borgenär eller annan betalningsmottagare är, om inte annat har avtalats eller är föreskrivet i lag eller annan författning, skyldig att som betalning ta emot lagliga betalningsmedel.

6 § Utan hinder av vad som anges i 4 och 5 §§ är en myndighet eller den som utövar myndighet eller tillhandahåller offentligt finansierade tjänster, om inte annat är föreskrivet i lag eller annan författning, skyldig att som betalning för avgifter i dess verksamhet ta emot lagliga betalningsmedel till ett belopp om högst 0,25 prisbasbelopp. En sådan betalning får innehålla högst 50 mynt. Skyldigheten i första stycket gäller dock inte om rättsförhållandet mellan parterna är av övervägande civilrättslig karaktär.

Sammanfattningsvis innebär förslaget att myndigheter och aktörer som bedriver myndighetsutövning, som exempelvis ackrediterade fordonsbesiktningensföretag, ska vara skyldiga att ta emot kontant betalning i svenska kronor. Bestämmelsen är inte dispositiv, det vill säga inte möjlig att avtala bort.

Fordonsbesiktningsbranschen är starkt kritisk till förslaget av följande skäl:

Obefintlig efterfrågan av kontant betalning

Enligt Riksbanken har mängden kontanter i omlopp halverats sedan 2007 till förmån för smarta och säkra digitala betalningslösningar. Fordonsbesiktningsbranschens medlemsföretag, undantaget ett av de mindre medlemsföretagen som har en besiktningsstation, har sedan 2014 successivt tagit bort kontantbetalning till förmån för digitala lösningar. Omställningen har gått mycket bra och Fordonsbesiktningsbranschen upplever inte att det finns någon efterfrågan på att betala sin kontrollbesiktning kontant. Företagen har också klagomålshantering med syftet att kontinuerligt lyssna på och utvärdera kundernas upplevelse av besiktning. Klagomål gällande betalningslösningar uppgår inte ens till 0,1% av de inkomna klagomålen och är alltså extremt sällsynt.

I dag finns effektiva och säkra betalningsmodeller där kunderna kan betala

- i förskott (Swish, kontokort, Klarna bank, överföring),
- i anslutning till besiktningen (Swish, kontokort) eller
- efter besiktning genom faktura eller via Klarna bank.

I de ytterst få fall där kontant betalning begärs kan i stället faktura erbjudas. Således kan tjänsten utföras och avgiften betalas utan att kontanta medel måste användas. På samma sätt fungerar fakturaalternativet som redundans om alla de digitala systemen ligger nere.

Det bör noteras att fordonsbesiktning ut den enskilda kundens perspektiv är ett "sällanköp" kopplat till en vara för vilken man har andra återkommande och betydligt högre utgifter. Även de som vill och behöver använda kontanter i vardagslag har därför inga svårigheter att acceptera de betalningsalternativ som våra medlemsföretag erbjuder.

Ökad säkerhetsrisk för personal

Kontanta medel innebär en stor säkerhetsrisk för personalen och för besiktningsföretagen. Det finns en överhängande rånrisk kopplad till ökad kontanthantering eftersom kontanthantering innebär värdetransporter av kontanter. Personalen ska då hantera kontanterna och lämna över dem till värdetransporten. En sådan kedja kan omöjligt bli hundraprocentigt säker för personalen. Rånrisken blir dessutom ännu större i takt med att andra delar av samhället helt och hållet kan gå över till digitala betalningar medan besiktningsföretagen enligt förslaget inte har möjlighet till det.

Det finns även en ökad risk för penningtvätt om det sätts i system att besiktningsorgan måste ta emot kontanta medel då syftet med att betala kontant kan vara att dölja om det är någon annan än den registrerade ägaren som låter besikta och betalar.

Sammantaget innebär säkerhetsriskerna en kraftigt försämrad arbetsmiljö för besiktningspersonalen som kommer utsättas för ökad stress och press.

Ökade kostnader kan leda till sämre tillgänglighet eller dyrare besiktningar

Fordonsbesiktningsbranschen ställer sig också frågande till hur utredningen har bedömt tillgänglighetsaspekten i förhållande till den ökade säkerhetsrisken och de ökade kostnaderna som förslaget innebär. Idag har de ackrediterade besiktningsföretagen öppet tidiga morgnar, sena kvällar samt helger och helgdagar för att kunna erbjuda besiktning och underlätta för de många kunderna. Om samtliga kontor behöver hantera kontanter skulle det innebära kraftiga nedskärningar i tillgängligheten, eftersom säkerhetsriskerna för personalen skulle innebära begränsade möjligheter att ha öppet överallt på udda tider.

Kontanthantering är kostsamt och administrativt tungt. De ökade kostnader som förslaget medför kommer sannolikt leda till högre avgifter för besiktning, alternativt att vissa mindre stationer läggs ner på grund av bristande lönsamhet. Det är två utfall som inte är önskvärda för någon part.

Övergripande slutsats

Fordonsbesiktningsbranschen upplever att förslaget är baserat på goda intensioner men svarar dåligt mot den verklighet vi lever i idag. En skyldighet att ta emot kontanter motiveras enligt betänkandet av beredskapsskäl - man är orolig att samhället kommer bli mer sårbart vid beroende av digitala lösningar. Fordonsbesiktningsbranschen har förståelse för de farhågor som lyfts, men anser inte att lösningen är att vrida tillbaka tiden och tvångsinföra kontanta medel som öppnar upp för helt andra risker. Med den problematik som Sverige har idag gällande gängkriminalitet och ökad brottslighet ser vi stora farhågor avseende säkerhetsaspekten med att behöva hantera kontanter på besiktningsstationerna.

Fordonsbesiktningsbranschen föreslår därför att regeringen förkastar förslaget eller modifierar det så att generellt undantag kan ges för verksamheter som vår där kontantkrav är direkt olämpligt.

Fordonsbesiktningsbranschen

Sida 4 av 4

Stockholm den 5 oktober 2023

Med vänlig hälsning,

Tord Fornander

Ordförande Fordonsbesiktningsbranschen

Fordonsbesiktningsbranschen

www.fordonsbesiktningsbranschen.se

kansliet@fordonsbesiktningsbranschen.se

Fordonsbesiktningsbranschen

Teknikföretagens Branschgrupper AB

Storgatan 5, Box 5510, 114 85 Stockholm

Tel 08-782 09 72 Tel vx. 08-782 08 50

www.tebab.com